

Ewa Graczyk

Człowiek łupem Fortuny. (Koncepcja losu ludzkiego w "Lidii" Wacława Potockiego), Tomasz Bereda, "Przegląd Humanistyczny" nr 3 (1981) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 25/1-2 (83-84), 215

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ BEREDA Tomasz: Człowiek łupem Fortuny. (Koncepcja losu ludzkiego w "Lidii" Wacława Potockiego). "Przegląd Humanistyczny" 1981 nr 3 s. 119-132.

Autor zajmuje się analizą fabularnych losów bohaterów romansu W. Potockiego - Lidii, Florydana, Gardy, Semplera i Kleona - wykazując, że fatalistyczna koncepcja skazania na nieuchronne nieszczęścia ukazana została jako możliwa do przezwyciężenia, o ile nietrwałe wartości doczesne będą porzucone na rzecz wartości wiecznych, religijnych (los Lidii i Gardy). Dzieje się tak jednak tylko dzięki pomocy boskiej - gdy ta zawiedzie, świat nadal jawi się jako siedlisko miażdżących kolizji, przypadków i nieszczęść. W końcowym rozdziale autor zestawia romans Potockiego z jego pierwowzorem, prozaiczną opowieścią francuskiego pisarza F. de Rosseta. Porównanie to prowadzi do wniosku, że "Lidia" jest w znacznym stopniu utworem samodzielny i oryginalny.

BP/83/84/31

E.G.

/II/ BEREŚ Stanisław: Wokół futurystycznego zmięzchu. "Miesięcznik Literacki" 1980 nr 12 s. 45-62.

Szkic poświęcony jest polskiej "epopei futurystycznej". Skupia się głównie na determinantach powstania i krótkotrwałości faktów, wydarzeń i twórczości składających się na szeroko pojmowany ruch futurystyczny. Autor dosyć dokładnie analizuje wypowiedzi programowe futurystów i wspomnienia weteranów ruchu, rekonstruuje tło życia literackiego i społecznego, by dojść do przedstawienia roli futurystycznego epizodu w biografii twórczej poszczególnych jego uczestników: J. Jankowskiego, B. Jasińskiego, T. Czyżewskiego, S. Młodożeńca, A. Sterna i A. Wata.

BP/83/84/32

M.L.